

Research Article

The moderating role of self silencing in relationship between attachment and marital satisfaction in married people

Authors

Parisa Moghadas Sharif¹, Zahra Abdekhodaie^{2*}, Leili Panaghi³

1. Master of Clinical Psychology (Family Therapy), Faculty of Psychology and Education Science, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran. Email: parisa.mghds.sh@gmail.com

2. Assistant Professor, PhD in Clinical Psychology, Basic Studies Department of the Family Research Institute, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran. (Corresponding Author). Email: z_abdekhodaie@sbu.ac.ir

3. Associate Professor, Social Medicine, Family Health Department of the Family Research Institute, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran. Email: L_panaghi@sbu.ac.ir

Abstract

Receive Date:
00/00/0000

Accept Date:
00/00/0000

Introduction: The present study was conducted with the aim of investigating the moderating role of self silencing in the relationship of attachment and marital satisfaction of married people.

Method: This correlational study was a regression type. The statistical population of the study included Iranian married people aged 18 to 60 and a sample of 300 people (150 women and 150 men) were selected through available sampling. Participants answered Enrich marital satisfaction, self silencing and close relationship experience questionnaires. Data were analyzed by Pearson's correlation coefficient and hierarchical regression in SPSS.

Result: The relationship between avoidant and anxious attachment and all aspects of self silencing except the self-sacrifice dimension is negative and significant with marital satisfaction, and the relationship is insignificant only in the self-sacrifice dimension. It was also concluded from the regression analysis that all attachment styles and self silencing can predict marital satisfaction. The results of moderated regression analysis showed that the moderating effect of Silencing the self and Divided self dimensions in the relationship between anxious attachment and marital satisfaction and the moderating effect of self-sacrifice and Silencing the self dimensions in the relationship between avoidant attachment and marital satisfaction is significant

Discussion and conclusion: The results of this research showed that different levels of some dimensions of self silencing change the relationship between attachment dimensions and marital satisfaction and it is possible to increase marital satisfaction by controlling attachment and self silencing.

Keywords

self silencing, Attachment, Marital Satisfaction

Corresponding Author's E-mail

z_abdekhodaie@sbu.ac.ir

نقش تعدیل‌کننده خودخاموش‌سازی در رابطه دل‌بستگی و رضایت‌زناشویی در افراد متأهل

نویسندگان

پریسا مقدس شریف¹، دکتر زهرا عبدخدایی^{2*}، دکتر لیلی پناغی³

1. کارشناس ارشد روان‌شناسی بالینی-خانواده، پژوهشکده خانواده، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.

parisa.mghds.sh@gmail.com

2. استادیار، دکترای روان‌شناسی بالینی، گروه مطالعات بنیادین پژوهشکده خانواده، دانشگاه شهید بهشتی، تهران،

ایران. (نویسنده مسئول) Email: z_abdekhodaie@sbu.ac.ir

3. دانشیار، پزشکی اجتماعی، گروه بهداشت خانواده پژوهشکده خانواده، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.

l_panaghi@sbu.ac.ir

چکیده

مقدمه: پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش تعدیل‌کنندگی خودخاموش‌سازی در رابطه دل‌بستگی و رضایت‌زناشویی افراد متأهل انجام شد.

روش: این مطالعه همبستگی از نوع رگرسیون بود. جامعه آماری مطالعه شامل افراد متأهل ایرانی 18 تا 60 سال بودند و نمونه 300 نفر (150 زن و 150 مرد) از طریق نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. شرکت‌کنندگان به پرسش‌نامه‌های رضایت‌زناشویی انریچ، خودخاموش‌سازی و تجربه روابط نزدیک پاسخ دادند. داده‌ها توسط ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون سلسله‌مراتبی در SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج: رابطه دل‌بستگی اجتنابی و اضطرابی و همه ابعاد خودخاموش‌سازی به جز بعد قربانی کردن خود با رضایت‌زناشویی منفی و معنادار است و تنها در بعد قربانی کردن خود رابطه غیرمعنادار است. همچنین از تحلیل رگرسیون نتیجه گرفته شد که همه سبک‌های دل‌بستگی و خودخاموش‌سازی می‌توانند رضایت‌زناشویی را پیش‌بینی کنند. نتایج تحلیل رگرسیون تعدیلی نشان داد که اثر تعدیل‌کننده ابعاد خودخاموشی و تقسیم خود در رابطه دل‌بستگی اضطرابی و رضایت‌زناشویی و اثر تعدیل‌کننده ابعاد قربانی کردن خود و خودخاموشی در رابطه دل‌بستگی اجتنابی و رضایت‌زناشویی معنادار است.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج این پژوهش نشان دادند که سطوح مختلف بعضی از ابعاد خودخاموش‌سازی رابطه ابعاد دل‌بستگی با رضایت‌زناشویی را تغییر می‌دهد و می‌توان با کنترل دل‌بستگی و خودخاموش‌سازی سبب افزایش رضایت‌زناشویی شد.

تاریخ دریافت:
.../.../...

تاریخ پذیرش:
.../.../...

کلیدواژه‌ها

خودخاموش‌سازی، دل‌بستگی، رضایت‌زناشویی

پست الکترونیکی
نویسنده مسئول

Email: z_abdekhodaie@sbu.ac.ir

مقاله مستخرج از پایان‌نامه کارشناسی ارشد پریسا مقدس شریف است که در سال 1400 در پژوهشکده خانواده دانشگاه شهید بهشتی تهران انجام شد.

مقدمه

ازدواج رضایتمند نقش مهمی در سلامت جامعه دارد از این رو بررسی عوامل ایجاد و حفظ رضایت زناشویی از جمله دل بستگی اهمیت پیدا کرده است [1-3]. رضایت زناشویی از عوامل موثر بر دوام خانواده است در نتیجه بررسی عوامل موثر بر رابطه منجر به بهبود آن می شود [4]. نظریه دل بستگی^۱ در حیطه روابط عاطفی مشهور است [5]. براساس این نظریه، دل بستگی پیوندی جهان شمول است که در سه دسته ایمن^۲، نایمن اجتنابی^۳ و نایمن اضطرابی^۴ تقسیم شده است [6-7]. دل بستگی روانشناختی نشان دهنده روابط عاطفی است که بر فکر و رفتار افراد اثر می گذارد [8]. ویژگی پیوند ایمن یک رابطه فعال، محبت آمیز و متقابل است و در زوجین دارای احساس صمیمیت، راحتی و امنیت ایجاد می شود [9]. افراد ایمن حس مثبتی به خود و دیگران دارند، از لحاظ اجتماعی موفق تر هستند؛ در حالی که اجتنابی ها احساس نیاز به دیگران و تمایلی به روابط صمیمانه ندارند. ویژگی بارزشان ترس از صمیمیت، سرکوب نیازهای دل بستگی و اعتماد به نفس اجباری است [10-11]. ویژگی اضطرابی ها نیز ترس از طرد و فقدان عشق در روابط است. آن ها دچار بی اعتمادی، حسادت و اشتغال ذهنی زیاد درباره مسائل عاطفی هستند [12]. پژوهش ها نشان داده اند که دل بستگی نایمن باعث کنترل گری و هیجان های منفی می شود که عدم رضایت زناشویی^۵ را پیش بینی می کنند. زوجین با دل بستگی نایمن میلی به پیوندهای طولانی ندارند و از خود ااشکار سازی^۶ می ترسند [5]. از طرفی افراد ایمن ویژگی هایی دارند که باعث تقویت روابط صمیمانه می شود از این رو رضایت زوجین در آن ها افزایش می یابد [6، 13]. رضایت زناشویی نگرشی

مثبت است که زوجین به جنبه های مختلف رابطه خود دارند [14]. رابطه دل بستگی و رضایت دائمی پیچیده تر از آن است که در پژوهش ها وجود دارد اما پژوهش های کمی میانجی های تاثیر گذار بر روابط آن ها را بررسی کرده اند [15-16].

تصور ایجاد تعارض در رابطه توسط زوجین باعث پنهان کردن خشم و هم عقیده نشان دادن خود با یکدیگر و مقایسه خود با استانداردهای خارجی می شود. در اضطرابی ها ترس از طرد باعث کم ارزش شمردن نیازهایشان و ارجحیت نیازهای دیگران جهت حفظ رابطه می شود در حالی که از درون عصبانی و در حال سرکوب خود هستند. اجتنابی ها نیز جهت اجتناب از صدمات بین فردی نوعی خوداتکایی دفاعی دارند مانند عدم بیان صریح احساسات برای حفظ روابط سطحی [17، 11]. خود خاموش سازی به اختلاف بین میل به گفتن و نگفتن یک چیز گفته می شود [18]. جک^۷ و دیل^۸ برای کشف این شکاف مقیاسی ارائه کردند که خود خاموش سازی نام گرفت [19]. خود خاموش سازی چهار بعد دارد که ابعاد درک ظاهری خود^۹ و خود خاموشی^{۱۰} جهت سرکوب افکار، احساسات و رفتارها برای جلوگیری از ایجاد تعارض است. بعد قربانی کردن آگاهانه خود^{۱۱} به میزان تلاش فرد برای حفظ رابطه توسط ارجحیت نیاز دیگران بر خود گفته می شود. بعد چهارم تقسیم خود^{۱۲} است که به سنجش رفتار افراد گفته می شود زمانی که از درون احساس ناراحتی و عصبانیت می کنند [17]. خود خاموش سازی راهکاری رابطه ای است که با ایجاد محدودیت در بیان نیازها و احساسات افراد به حفظ رابطه کمک می کند به دلیل ترس که بیان افراد باعث انحلال رابطه شود [20-21]. ترس از دست دادن روابط مهم با خود خاموش سازی رابطه دارد [22].

Jack7

Dill8

Externalized self-perception9

Silencing the self10

Self-sacrifice Care11

Divided self12

Attachment theory1

Secure2

avoidance3

ambivalence4

Marital satisfaction5

Self-disclosure6

دارای دسترسی به اینترنت در محدوده سنی 18 تا 60 سال در سال 1400 بود. محدوده سنی نمونه از این جهت گسترده انتخاب شد که یافته‌های پژوهش دارای واریانس بیشتر باشد تا در تحلیل یافته‌ها امکان بررسی سنین مختلف نیز وجود داشته باشد.

ب) نمونه پژوهش

با توجه به این که مطالعه همبستگی به روش رگرسیون بود حجم نمونه را می‌توان با کمک پژوهش‌های گذشته به دست آورد. در پژوهش‌های مشابه برای بررسی نقش تعدیل‌کنندگی از حجم نمونه‌ای 200 تا 300 نفر استفاده شده است. براساس منطق رگرسیون، حداقل حجم نمونه 200 نفر است. با توجه به این موارد حجم نمونه 300 نفر انتخاب شد. نمونه‌گیری اینترنتی و در دسترس از بین افراد متقاضی انجام گردید. ملاک ورود این بود که حداقل دو سال از ازدواج متقاضیان گذشته باشد، ازدواج اولشان باشد و ازدواجشان دائم باشد. ملاک عدم ورود شامل افرادی بود که قصد طلاق داشتند.

ابزارهای پژوهش

پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ¹³

نسخه اصلی این پرسش‌نامه 115 سوال و 12 خرده‌مقیاس دارد که توسط فورز و اولسون تهیه شده است. اولسون در سال 2006 فرم 35 سوالی آن را تهیه کرد که دارای 4 خرده‌مقیاس تحریف آرمانی، رضایت زناشویی، ارتباطات و حل تعارض است. این پرسش‌نامه پنج گزینه‌ای است که هر سوال یک تا پنج امتیاز دارد. هدف این ابزار بررسی رضایت زناشویی بود. به عقیده آن‌ها توسط آن می‌توان با دقت 85٪ تا 95٪ زوجین شاد را از ناشاد تشخیص داد. اولسون و اولسون ضریب آلفای پرسشنامه برای خرده‌مقیاس‌های رضایت زناشویی، ارتباط، حل تعارض و تحریف آرمانی را به ترتیب 0.86، 0.80، 0.84، 0.83 و اعتبار بازآزمایی را به ترتیب 0.86، 0.81، 0.90، 0.92 به دست آوردند [27]. همچنین در

علل بروز خودخاموش‌سازی متفاوت است. خودخاموش‌سازی در زنان شرط ضروری سازگاری با ساختار زن ایده‌آل است [23]. تعارضات زناشویی با پنهان‌سازی خشم و سازگاری نمایشی همراه است که همان تقسیم خود است. در این حیطة افراد از درون خشمگین اما در ظاهر سازگار هستند از این رو خشم آن‌ها افزایش می‌یابد که باعث افزایش خودخاموش‌سازی می‌شود [17، 24].

ویژگی برجسته اضطرابی‌ها وابستگی بیش از اندازه آن‌هاست. پژوهش‌ها نشان داده‌اند این افراد جهت حفظ یا تقویت روابط خود را خاموش می‌کنند [25]. از روش‌های خودخاموش‌سازی برای حفظ ارتباط ارجحیت دادن نیازهای همسر است. قطع ارتباط با نیازهای فیزیکی و روانشناختی باعث احساس تنهایی، خشم و نفرت نسبت به شریک عاطفی و نارضایتی می‌شود [26]. اجتنابی‌ها نیز برای حفظ رابطه یا بی‌اعتمادی آن‌ها، افکار و احساسات خود را سرکوب می‌کنند که طرد و درگیری را پیش‌بینی می‌کند و باعث کاهش رضایت می‌شود. با توجه به همپوشانی این مسائل احتمال دارد خودخاموش‌سازی به عنوان تعدیل‌کننده بین دلبستگی و رضایت زناشویی عمل کند. در پژوهش‌های گذشته نیز نقش خودخاموش‌سازی در ارتباط با دلبستگی و رضایت زناشویی بررسی نشده است در نتیجه هدف اصلی پژوهش حاضر این بود که آیا خودخاموش‌سازی در رابطه دلبستگی و رضایت زناشویی نقش تعدیل‌کنندگی ایفا می‌کند؟

روش

نوع پژوهش

پژوهش حاضر مطالعه توصیفی از نوع همبستگی است.

آزمودنی

الف) آزمودنی

جامعه آماری پژوهش افراد متاهل ساکن ایران و

[30]. نتایج سایر پژوهش‌ها نیز سطوح بالای همسانی درونی برای ابعاد اضطراب و اجتناب گزارش کردند. به عقیده فرالی پایایی بازآزمایی در طول ۸ هفته بیش از ۷۰٪ و روایی برای ابعاد اضطراب و اجتناب بیش از ۹۰٪ است. یافته‌های شکرکن و همکاران بیانگر این است که ضرایب پایایی مقیاس اضطرابی با روش آلفای کرونباخ و تنصیف زوج و فرد بین ۸۰ تا ۸۶٪ و در مقیاس اجتنابی ۸۰ تا ۸۹٪ است مناسب است [32].

شیوه انجام پژوهش

ابتدا پرسشنامه‌ها در نرم‌افزارهای مخصوص طراحی شدند و در فضای مجازی (اینستاگرام، تلگرام، واتساپ و توئیتر) قرار گرفتند. سپس در آگهی اینترنتی از افراد متاهلی که دو سال از ازدواجشان گذشته است، درخواست شد در صورت تمایل به پرسشنامه‌های آنلاین پاسخ بدهند. ملاک‌های ورود در ابتدا پرسشنامه‌ها ذکر شده بود و افرادی که دارای ملاک ورود نبودند از پاسخ‌گویی منع شده بودند. در نهایت 322 پرسش‌نامه تکمیل شد که به علت تکراری بودن، 22 پرسش‌نامه از پژوهش حذف شد؛ 300 پرسش‌نامه نهایی مورد تحلیل و بررسی قرار گرفت.

شیوه تحلیل داده‌ها

پس از گردآوری اطلاعات، داده‌ها توسط SPSS و آزمون‌های آماری تحلیل شدند و جهت پاسخ به سوالات از آمار توصیفی (میانگین، انحراف استاندارد و فراوانی) و آمار استنباطی (ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون سلسله مراتبی) استفاده شده است.

نتایج

اطلاعات جدول 1 نشان‌دهنده درصد فراوانی داده‌های جمعیت شناختی و بیشترین و کمترین میزان آن‌ها می‌باشد.

پژوهش آسوده ضریب آلفای هر خرده مقیاس فوق برابر با 0.68، 0.78، 0.62، 0.77 می‌باشد. فورز و السون روایی همزمان مقیاس زوجین انریچ با رضایت زناشویی انریچ بررسی کردند که ضریب همبستگی آن 0.73 می‌باشد [28].

پرسش‌نامه خودخاموش‌سازی^{۱۴}

جک در سال 1991 مقیاس خودخاموش‌سازی را ارائه داد که دارای 31 گویه و چهار خرده مقیاس است که به شکل خودگزارشی طراحی شده است. خرده مقیاس‌ها عبارتند از: «درک ظاهری خود»، «قربانی کردن خود»، «خودخاموشی» و «تقسیم خود». این مقیاس براساس مطالعات طولی زنان و به صورت طیف لیکرت 5 گزینه‌ای می‌باشد. آلفای کرونباخ آن بیش از 70 درصد است. به عقیده جک و دیل ضریب پایایی آلفای کرونباخ در زنان دانشجو 0.86، در زنان باردار 0.89 و در زنان پناهنده 0.94 و ضریب روایی آن با پرسش‌نامه افسردگی بک در هر سه گروه فوق معنادار به دست آمده است [19]. این مقیاس اولین بار در ایران در پژوهش رجیبی و همکاران در بین افراد در رابطه رماتیک ترجمه و اعتباریابی شده است. ضریب پایایی آلفای کرونباخ 0.72 می‌باشد [20].

پرسش‌نامه تجربه روابط نزدیک^{۱۵}

فرالی، والر و برنان^{۱۶} ابزار خودگزارش‌دهی را طراحی کردند که دارای 36 ماده است و با مقیاس 7 درجه‌ای لیکرت ابعاد دلبستگی را می‌سنجد [30]. این پرسش‌نامه دارای ویژگی‌های روان‌سنجی مناسبی برای استفاده در جامعه ایرانی است. ضریب پایایی آزمون بازآزمون دوهفته‌ای برای نمره کل و ابعاد اجتناب و اضطراب 0.87، 0.71 و 0.89 می‌باشد [31]. مطالعات فرالی و همکاران نشان‌دهنده همسانی درونی قابل قبول است. همچنین ضریب آلفای کرونباخ ابعاد اضطراب و اجتناب به ترتیب 0.91 و 0.94 است

جدول 1. خلاصه شاخص‌های توصیفی داده‌های جمعیت‌شناختی

متغیر	مولفه‌ها	درصد فراوانی	کمترین و بیشترین فراوانی
جنسیت	مرد	50	برابر
	زن	50	برابر
سن	31 تا 40 سال	37/7	بیشترین
	زیر 20 سال	.7	کمترین
تحصیلات	لیسانس	43	بیشترین
اشتغال	افراد شاغل	48/7	بیشترین
طول ازدواج	16 سال به بالا	31	بیشترین
	11 الی 15 سال	17	کمترین
تعداد فرزند	بدون فرزند	33/3	بیشترین
	3 فرزند و بیشتر	6	کمترین

خودخاموش‌سازی، جهت بررسی این اثر از نمودارهای تعدیلی استفاده شد که در آن‌ها میزان رضایت بر حسب متغیر مستقل در سطوح کم و زیاد تعدیل‌گر رسم شده است.

اطلاعات جدول 2 نشان‌دهنده توزیع نمرات شرکت‌کنندگان در متغیرهای دلبستگی اجتنابی، دلبستگی اضطرابی و خودخاموشی و رضایت زناشویی می‌باشد.

برای آزمون فرضیه‌های پژوهش روش تحلیل رگرسیون چندگانه سلسله مراتبی استفاده شد. ابتدا پیش‌فرض‌ها (نرمالی داده‌ها، تشخیص هم‌خطی و استقلال خطاها) بررسی شد. در نهایت یافته‌ها بیانگر برقراری فرض‌های تحلیل رگرسیون است از این‌رو استفاده از آن جایز است. نخست متغیر تعدیل‌کننده و مستقل، سپس حاصلضرب متغیرها وارد تحلیل رگرسیون شدند. برای کاهش خطای همبستگی چندگانه از نمرات استاندارد استفاده شده است. پس از معناداری اثر تعدیل‌کنندگی ابعاد

جدول 2. خلاصه شاخص‌های توصیفی نمرات آزمودنی‌ها در متغیرهای پژوهش

متغیر	مولفه‌ها	میانگین	انحراف معیار	واریانس	مینیمم	ماکسیمم
رضایت زناشویی		34/25	6/89	47/52	10	49

50	13	62/57	7/91	33/13	ارتباطات	رضایت زناشویی
50	14	42/18	6/49	31/09	حل تعارض	
25	5	18/89	4/34	16/68	تحریف آرمانی	
167	43	526/77	22/95	115/15	کل آزمون	خودخاموشی
28	6	19/42	4/40	17/01	درک خود	
38	15	19/35	4/39	26/85	قربانی خود	
41	9	35/32	5/94	25/01	خاموشی خود	
32	8	25/88	5/08	17/85	تقسیم خود	
127	48	237/48	15/41	86/73	کل آزمون	دلبستگی
95	18	226/37	15/04	47/95	اجتنابی	
113	18	347/34	18/63	55/77	اضطرابی	

رابطه نسبتاً قوی تری دارد. از طرفی رابطه دلبستگی اجتنابی و تمام مولفه‌های خودخاموشی مثبت و معنادار می‌باشد به جز قربانی کردن خود که رابطه آن‌ها منفی و معنادار شده است.

نتایج تحلیل رگرسیون تعدیلی جهت بررسی نقش تعدیلی ابعاد خودخاموش‌سازی در رابطه دلبستگی اضطرابی با رضایت زناشویی در جدول 3 ارائه شده است.

یافته‌ها ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش بیانگر این بود که رابطه دلبستگی اضطرابی و رضایت ($r = -0/44, p < 0/01$) و دلبستگی اجتنابی و رضایت ($r = -0/52, p < 0/01$) منفی و معنادار می‌باشد. همچنین رابطه تمام مولفه‌های خودخاموشی و رضایت منفی و معنادار شده است به جز قربانی کردن خود که رابطه آن معنادار نشده است. همچنین رابطه دلبستگی اضطرابی و تمام مولفه‌های خودخاموش‌سازی مثبت و معنادار می‌باشد که در این بین دلبستگی اضطرابی با درک ظاهری و تقسیم خود

جدول 3. نتایج تحلیل رگرسیون تعدیلی به منظور بررسی نقش تعدیل‌کننده ابعاد خودخاموش‌سازی در رابطه

دلبستگی اضطرابی با رضایت زناشویی

مدل	متغیرهای پیش‌بین	R	R2	R2 تعدیل شده	$\Delta R2$	ΔF	P
1	دلبستگی اضطرابی و درک ظاهری خود	0/510	0/260	0/255	20488/361	52/21	0/000
2	دلبستگی اضطرابی و درک ظاهری و اثر تعدیلی درک ظاهری	0/515	0/265	0/258	13929/175	35/63	0/000
3	دلبستگی اضطرابی و قربانی کردن خود	0/462	0/214	0/208	16814/195	40/31	0/000

0/000	28/23	11682/025	0/215	0/223	0/472	دلبستگی اضطرابی قربانی کردن و اثر تعدیلی قربانی کردن	4
0/000	53/24	20784/992	0/259	0/264	0/514	دلبستگی اضطرابی و خودخاموشی	5
0/000	38/22	14659/323	0/272	0/279	0/528	دلبستگی اضطرابی و خودخاموشی و اثر تعدیلی خودخاموشی	6
0/000	132/60	37149/736	0/468	0/472	0/687	دلبستگی اضطرابی و تقسیم خود	7
0/000	92/17	25357/479	0/478	0/483	0/695	دلبستگی اضطرابی و تقسیم خود و اثر تعدیلی تقسیم خود	8

جدول 4. ضرایب استاندارد و غیراستاندارد تحلیل رگرسیون نقش تعدیل‌کننده ابعاد خودخاموش‌سازی در رابطه دلبستگی اضطرابی با رضایت زناشویی

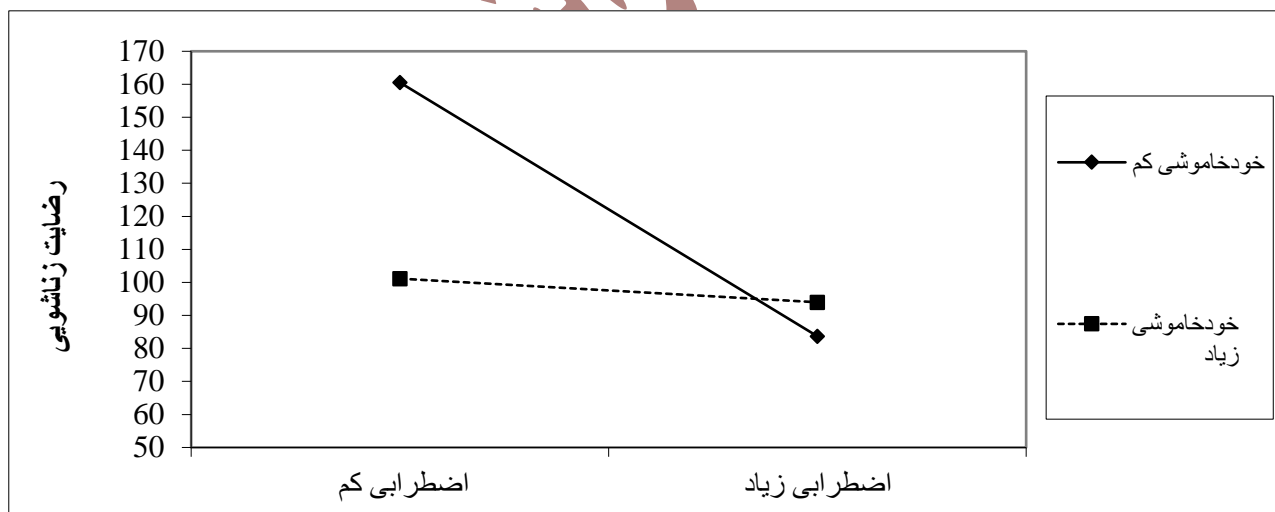
مدل	متغیرهای پیش‌بین	B	SE	β	T	p
1	دلبستگی اضطرابی	-6/28	1/41	-0/27	-4/44	0/000
	درک ظاهری از خود	-6/85	1/41	-0/29	-4/84	0/000
2	دلبستگی اضطرابی	-6/83	1/46	-0/28	-4/67	0/000
	درک ظاهری از خود	-6/48	1/43	-0/29	-4/52	0/000
3	دلبستگی اضطرابی*درک ظاهری خود	1/59	1/10	0/07	1/44	0/15
	اضطرابی	-11/22	1/25	-0/48	-8/92	0/000
4	قربانی کردن خود	2/67	1/25	0/11	2/12	0/03
	اضطرابی	-11/58	1/26	-0/50	-9/13	0/000
	قربانی کردن خود	2/92	1/26	0/12	2/32	0/02
5	اضطرابی*قربانی کردن آگاهانه خود	2/06	1/11	0/09	1/85	0/06
	اضطرابی	-7/82	1/24	-0/34	-6/28	0/000
	خودخاموشی	-6/24	1/24	-0/27	-5/01	0/000
6	اضطرابی	-8/24	1/24	-0/35	-6/62	0/000
	خودخاموشی	-5/91	1/24	-0/25	-4/67	0/000

0/01	2/50	0/12	1/01	2/55	اضطرابی* خودخاموشی	
0/12	-1/55	-0/08	1/18	-1/84	اضطرابی	7
0/000	-12/32	-0/63	1/18	-14/62	تقسیم خود	
0/04	-2/03	-0/10	1/19	-2/43	اضطرابی	8
0/000	-12/28	-0/63	1/17	-14/46	تقسیم خود	
0/01	2/53	0/10	0/88	2/25	اضطرابی* تقسیم کردن خود	

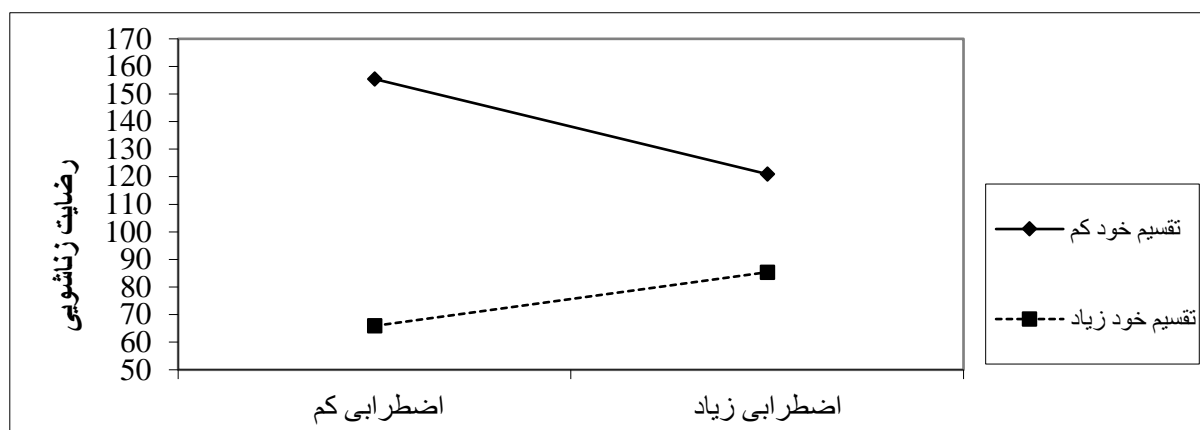
نقش کاهشی دارند و در متغیر مضروب نمرات استاندارد اضطرابی و این مولفه‌ها با توجه به سطح معناداری نقش تعدیل‌گری دارند.

به منظور بررسی جهت اثر تعاملی، نمودار خطی میانگین رضایت برحسب دل‌بستگی اضطرابی در دو گروه خودخاموشی کم و زیاد و تقسیم خود کم و زیاد رسم شده است.

نتایج جدول 4 بیانگر تاثیر دل‌بستگی اضطرابی بر رضایت در مدل اول تا هشتم است. در مدل دو و چهار مشخص شده است که درک ظاهری و قربانی کردن در پیش‌بینی رضایت نقش کاهشی و افزایشی دارند درحالی که در متغیر مضروب نمرات استاندارد اضطرابی و این مولفه‌ها با توجه به سطح معناداری نقش تعدیل‌گری ندارند. همچنین در مدل ششم و هشتم مشخص شده است که متغیر تعدیل‌گر خودخاموشی و تقسیم خود در پیش‌بینی رضایت

نمودار 1. میزان رضایت برحسب دل‌بستگی اضطرابی در خودخاموشی کم و زیاد

نمودار 2. میزان رضایت بر حسب دل‌بستگی اضطرابی در تقسیم خود کم و زیاد

این ابعاد شکل می‌گیرد.

یافته‌ها تحلیل رگرسیون تعدیلی در جهت بررسی نقش تعدیل‌کننده ابعاد خودخاموش‌سازی در رابطه دل‌بستگی اجتنابی با رضایت در جدول 5 ارائه شده است.

نتایج نمودار 1 نشان داد که کاهش رضایت در افراد با خودخاموشی کم بسیار بیشتر از افراد با خودخاموشی زیاد است. نتایج نمودار 2 نیز بیانگر کاهش رضایت در افراد با تقسیم خود کمتر برخلاف افراد با تقسیم خود زیاد است. این نمودارها نشان‌دهنده وجود یک اثر اضافی علاوه بر اثر معکوس دل‌بستگی اضطرابی و ابعاد خودخاموش‌سازی بر رضایت است که از تاثیر متقابل دل‌بستگی اضطرابی و

جدول 5. یافته‌ها تحلیل رگرسیون تعدیلی در جهت بررسی نقش تعدیل‌کننده ابعاد خودخاموش‌سازی در رابطه دل‌بستگی اجتنابی با رضایت زناشویی

مدل	متغیرهای پیش‌بین	R	R ²	R ² تعدیل شده	ΔR^2	ΔF	P
1	دل‌بستگی اجتنابی و درک ظاهری	0/645	0/416	0/412	32757/312	105/75	0/000
2	دل‌بستگی اجتنابی و درک و اثر تعدیلی درک	0/647	0/418	0/412	21948/663	70/88	0/000
3	دل‌بستگی اجتنابی و قربانی کردن	0/539	0/290	0/285	22844/896	60/68	0/000
4	دل‌بستگی اجتنابی قربانی کردن و اثر تعدیلی قربانی کردن	0/552	0/304	0/297	15983/956	43/18	0/000
5	دل‌بستگی اجتنابی و خودخاموشی	0/588	0/346	0/341	27231/067	78/48	0/000

0/000	56/72	19164/581	0/359	0/365	0/604	دلبستگی اجتنابی و خودخاموشی و اثر تعدیلی خودخاموشی	6
0/000	158/26	40629/345	0/513	0/516	0/718	دلبستگی اجتنابی و تقسیم خود	7
0/000	105/16	27087/453	0/511	0/516	0/718	دلبستگی اجتنابی و تقسیم خود و اثر تعدیلی تقسیم خود	8

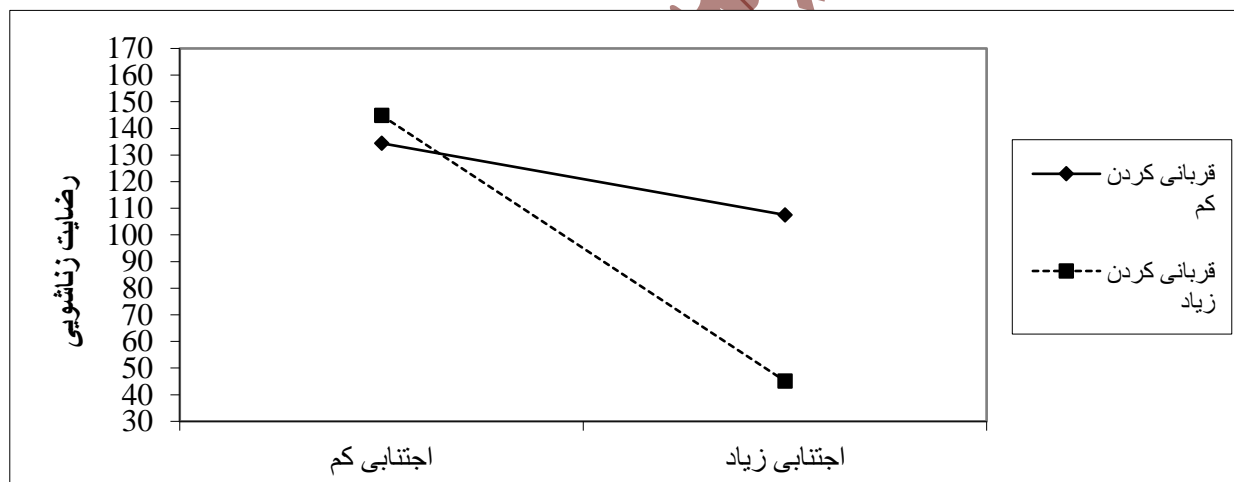
جدول 6. ضرایب استاندارد و غیراستاندارد تحلیل رگرسیون نقش تعدیل کننده ابعاد خودخاموش سازی در رابطه دلبستگی اجتنابی با رضایت زناشویی

مدل	متغیرهای پیش بین	B	SE	β	T	p
1	اجتنابی	-10/53	1/03	-0/45	-10/21	0/000
	درک ظاهری خود	-8/84	1/03	-0/38	-8/57	0/000
2	اجتنابی	-10/58	1/03	-0/46	-10/25	0/000
	درک ظاهری خود	-8/71	1/03	-0/38	-8/39	0/000
	اجتنابی*درک ظاهری از خود	-0/92	0/89	-0/04	-1/03	0/30
3	اجتنابی	-12/46	1/13	-0/54	-10/96	0/000
	قربانی کردن خود	-3/18	1/13	-0/13	-2/80	0/005
4	اجتنابی	-12/61	1/12	-0/55	-11/17	0/000
	قربانی کردن خود	-3/43	1/13	-0/14	-3/03	0/003
	اجتنابی*قربانی کردن آگاهانه خود	-2/73	1/10	-0/12	-2/47	0/01
5	اجتنابی	-10/13	1/12	-0/44	-9/03	0/000
	خودخاموشی	-6/52	1/12	-0/28	-5/81	0/000
6	اجتنابی	-9/71	1/11	-0/42	-8/70	0/000
	خودخاموشی	-6/24	1/11	-0/27	-5/61	0/000
	اجتنابی*خودخاموشی	-2/70	0/90	-0/14	-2/99	0/003
7	اجتنابی	-5/75	1/05	-0/25	-5/45	0/000

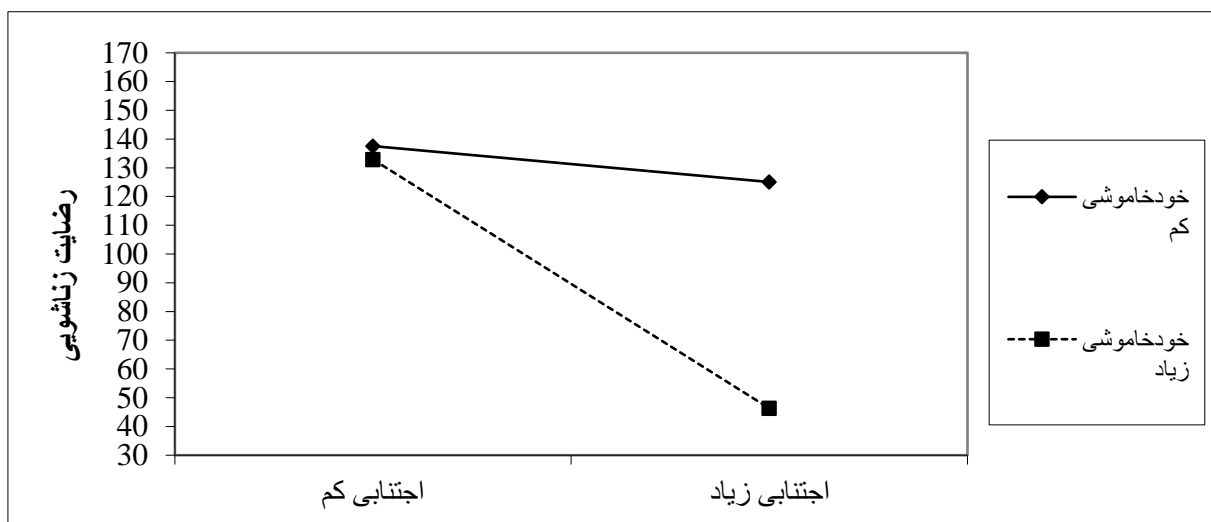
0/000	-12/25	-0/56	1/05	-12/93	تقسیم خود	
0/000	-5/43	-0/25	1/05	-5/75	اجتنابی	8
0/000	-12/00	-0/56	1/07	-12/91	تقسیم خود	
0/90	-0/11	-0/005	0/84	-0/10	اجتنابی*تقسیم کردن خود	

مولفه‌های قربانی کردن و خودخاموشی با توجه به سطح معناداری نقش تعدیل‌گری دارند. به منظور بررسی جهت اثر تعاملی، نمودار خطی میانگین رضایت برحسب دلبستگی اجتنابی در گروه‌های قربانی کردن کم و زیاد و خودخاموشی کم و زیاد رسم شده است.

نتایج جدول 6 تاثیر دلبستگی اجتنابی بر رضایت در مدل اول تا هشتم را نشان می‌دهد. در مدل‌های زوج همه مولفه‌های خودخاموشی سازی به عنوان متغیر تعدیل‌گر در پیش‌بینی رضایت نقش کاهشی دارند. در مدل دو و هشت متغیر مضروب نمرات استاندارد دلبستگی اجتنابی و مولفه‌های درک ظاهری و تقسیم با توجه به سطح معناداری نقش تعدیل‌گری ایفا نمی‌کنند. در حالی که در مدل چهار و شش متغیر مضروب نمرات استاندارد دلبستگی اجتنابی و

نمودار 3. میزان رضایت برحسب دلبستگی اجتنابی در قربانی کردن آگاهانه خود کم و زیاد

نمودار 4: میزان رضایت زناشویی بر حسب دل بستگی اجتنابی در خودخاموشی کم و زیاد

مقایسه نقش تعدیل کننده ابعاد خودخاموشی سازی با در نظر گرفتن جنسیت اطلاعات این بخش نشان دهنده نقش جنسیت در چگونگی تاثیر ابعاد خودخاموشی سازی بر رضایت می باشد. جدول 7 بیانگر ضرایب متغیر مضروب دل بستگی اضطرابی و اجتنابی در ابعاد خودخاموشی سازی در زنان و مردان است.

یافته های نمودار 3 و 4 نشان داد که کاهش رضایت در افراد با رفتارهای فداکارانه زیاد بسیار بیشتر از افراد با رفتارهای فداکارانه کم است. نمودارها وجود یک اثر اضافی علاوه بر اثر معکوس دل بستگی اجتنابی و ابعاد خودخاموشی سازی بر رضایت را نشان دادند که همان تاثیر متقابل دل بستگی اجتنابی و این ابعاد است.

جدول 7. محاسبه ضریب متغیر تعدیلگر با در نظر گرفتن جنسیت

p		T		متغیر وابسته: رضایت ضرایب استاندارد شده		پیش بینی کننده ها
زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	
0/3	0/07	1/03	1/80	0/07	0/13	اضطرابی * درک ظاهری از خود
0/26	0/64	1/12	0/46	0/07	0/04	اضطرابی * قربانی کردن خود
0/24	0/001	1/16	3/30	0/07	0/25	اضطرابی * خودخاموشی
0/07	0/013	1/80	2/50	0/1	0/15	اضطرابی * تقسیم کردن خود
0/08	0/5	-1/73	0/67	-0/11	0/04	اجتنابی * درک ظاهری از خود
0/006	0/54	-2/76	0/61	-0/19	0/04	اجتنابی * قربانی کردن خود
0/012	0/44	-2/55	-0/75	-0/17	-0/05	اجتنابی * خودخاموشی

0/61	0/21	-0/5	1/24	-0/02	0/07	اجتنابی * تقسیم کردن خود
------	------	------	------	-------	------	--------------------------

(2020) و افشاری (1394) که در رابطه دلبستگی اضطرابی با رضایت نتایج هم‌جهت با مطالعه حاضر داشتند ولی هیچ نتیجه معناداری در رابطه دلبستگی اجتنابی و رضایت ارائه ندادند [13، 36]. وجود تفاوت‌های فرهنگی را می‌توان از دلایل تبیین به شمار آورد به خصوص در فرهنگ‌های آسیایی که وجود وابستگی بین‌نسلی در رابطه این متغیرها اثر می‌گذارد. از دیگر علل تبیین وجود تفاوت‌های جنسیتی است که مطالعات پاتریک و همکاران (2007)، کان و همکاران (2007) و وگنر و همکاران (2020) بیانگر یافته‌های متفاوتی بودند که جنسیت‌های مختلف با دلبستگی ناایمن می‌توانند رضایت کمتری نسبت به یکدیگر داشته باشند که دلیل تفاوت را می‌توان به تفاوت‌های فردی نسبت داد [37-39]. همچنین در رابطه درک ظاهری و رضایت، مطالعات ویفن و همکاران (2017) و هارپر و والش (2007)، شلمن و همکاران (2018) و کرامر و تامز (2003) نتایجی هم‌راستا با مطالعه حاضر داشتند [17، 21، 24]. علاوه بر این احمد و اقبال (2019) نتیجه متفاوتی با توجه به افسردگی آزمودنی‌های خود گزارش دادند که در گروه دارای افسردگی برخلاف گروه بدون افسردگی درک ظاهری و سازگاری زناشویی رابطه منفی و معناداری دارند و درک ظاهری از پیش‌بین‌های اصلی افسردگی است که می‌توان از علل تبیین عدم وجود نقش تعدیل‌گری این متغیر در رابطه دلبستگی اضطرابی و رضایت بیان کرد [26]. در واقع درک ظاهری از طریق ایجاد افسردگی و در پیوند با ویژگی‌های شخصیتی بر رضایت اثر می‌گذارد و فرآیند تاثیر آن با دلبستگی اضطرابی تفاوت دارد [41]. به طور کلی درک ظاهری از طریق ایجاد مشکلات سلامت روان بر رضایت اثر می‌گذارد اما

یافته‌های جدول نشان می‌دهد که در رابطه دلبستگی اضطرابی و رضایت با توجه به سطح معناداری متغیرهای خودخاموشی و تقسیم خود در مردان نقش تعدیل‌گری دارند. در رابطه دلبستگی اجتنابی و رضایت نیز با توجه به سطح معناداری فقط متغیرهای قربانی کردن خود و خودخاموشی در زنان نقش تعدیل‌گری بر عهده دارند.

بحث و نتیجه گیری

در این مطالعه نقش تعدیل‌کنندگی خودخاموش‌سازی در رابطه دلبستگی با رضایت افراد متاهل بررسی شده است. در فرآیند آزمون یافته‌ها ضریب همبستگی پیرسون نشان‌دهنده رابطه منفی و معنادار ابعاد دلبستگی و خودخاموش‌سازی با رضایت است به جز رابطه بین قربانی کردن خود و رضایت معنادار نشده است. یافته‌های تحلیل رگرسیون نیز بیانگر این بود که همه متغیرهای پژوهش توانایی پیش‌بینی رضایت در متاهلین را داشتند. تنها ابعاد خودخاموشی و تقسیم خود در رابطه دلبستگی اضطرابی با رضایت و ابعاد قربانی کردن و خودخاموشی در رابطه دلبستگی اجتنابی و رضایت نقش تعدیل‌گری بر عهده دارند.

با وجود این که درباره نقش تعدیلی ابعاد خودخاموش‌سازی در رابطه دلبستگی و رضایت یافته‌ای پیدا نشده است ولی در رابطه دلبستگی اضطرابی/اجتنابی و رضایت، مطالعات جرجندی و همکاران (1394)، حمیدی (1386)، رجایی و همکاران (1386)، عطاری و همکاران (1395) و نوروزی (1394) نتایجی همسو با این مطالعه داشتند که رابطه منفی بین دلبستگی ناایمن و رضایت را نشان داده‌اند [14، 33، 34، 35، 7]. برخی پژوهش‌ها نیز نتایج متناقضی گزارش کردند مانند هانگ و همکاران

نیازهای شریک عاطفی بر خود است که باعث ایجاد تناقضی می‌شود که در یافته‌ها نیز مشاهده شده است. یافته پژوهش در رابطه دلبستگی اجتنابی و رضایت همسو با پژوهش‌های نعیم^{۱۷} و همکاران (2021)، اینمن و لندن^{۱۸} (2021) می‌باشد که براساس آن‌ها خودخاموش‌سازی باعث کاهش رضایت می‌گردد و قربانی کردن خود از ابعاد آن است [42-43]. احمد و اقبال (2019) عقیده داشتند که ارجحیت نیازهای شریک عاطفی بر خود باعث نادیده گرفتن نیازهای شخصی می‌گردد. در نهایت منجر به ایجاد احساس خشم نسبت به شریک عاطفی و کاهش رضایت می‌شود [26]. در اجتنابی‌ها نیز میزان رفتارهای فداکارانه کاهش می‌یابد که کاهش رضایت را به دنبال دارد. از سوی دیگر با توجه به یافته‌های همبستگی و تحلیل رگرسیون خودخاموشی و تقسیم خود پیش‌بین منفی رضایت به حساب می‌آیند. در نتیجه یافته این مطالعه هم‌جهت با مطالعات ویفن و همکاران (2007)، هاریپر و والش (2007)، شلمن و همکاران (2018) و احمد و اقبال (2019) در افراد افسرده می‌باشد [17، 40، 21، 26]. در تبیین وجود نقش تعدیل‌گری خودخاموشی در رابطه انواع دلبستگی و رضایت به ارتباط دلبستگی اولیه با الگوهای فکر و رفتار اشاره شده است که خودخاموشی از این الگوها است که روشی برای حفظ روابط می‌باشد که سرانجام منجر به آشفتگی روانی می‌شود. همچنین خودخاموش‌سازی بر عملکرد فردی و بین‌فردی اثر می‌گذارد. به باور تامپسون (1995) خودخاموشی منجر به کاهش توانایی حل مسئله می‌گردد که افزایش رفتارهای منفی را به دنبال دارد [44]. در نهایت منجر به کاهش رضایت می‌گردد. از طرفی به عقیده پلاتس^{۱۹} و همکاران (2002) اجتنابی‌ها به علت ترس از صمیمیت بین خود و دیگران فاصله عاطفی ایجاد می‌کنند که از عوامل اثرگذار بر رابطه است

دلبستگی اجتنابی با ایجاد ترس از صمیمیت و فاصله از شریک احساسی، نارضایتی زوجین را رقم می‌زند. در نتیجه از علل تبیین عدم وجود نقش تعدیل‌گری این متغیر در رابطه دلبستگی اجتنابی و رضایت ممکن است اثر سلامت روان باشد که اثر تعاملی آن‌ها را خنثی می‌کند. از طرفی رابطه قربانی کردن خود و رضایت معنادار نشده است که این یافته با مطالعات شلمن و همکاران (2018) و کرامر و تامز (2003) همسو نیست ولی با تکیه بر یافته‌های تحلیل رگرسیون در رابطه دلبستگی اضطرابی و رضایت می‌توان قربانی کردن خود را پیش‌بین مثبت رضایت به حساب آورد. در مقابل در رابطه دلبستگی اجتنابی و رضایت، قربانی کردن خود پیش‌بین منفی رضایت است [21، 24]. از نکات قابل ذکر این است که در مواردی به علت اثر دیگر متغیرهای پیش‌بینی‌کننده مانند دلبستگی ناایمن با وجود معنادار نشدن همبستگی بین قربانی کردن خود و رضایت، قربانی کردن خود قادر است رضایت را در جهت مثبت یا منفی پیش‌بینی کند. همبستگی دلبستگی اجتنابی و قربانی کردن خود که برخلاف همبستگی دلبستگی اضطرابی با قربانی کردن خود منفی است دلیلی برای تبیین این یافته می‌باشد. همانا اجتنابی‌ها تمایلی به ایجاد رابطه ندارند و دارای نوعی خوداتکایی دفاعی هستند که رفتارهای فداکارانه را در روابطشان کاهش می‌دهد. در مقابل اضطرابی‌ها معمولاً به نیازهای خود ارزشی نمی‌دهند و به منظور خشنودی دیگران نیازهایشان را ارجح می‌دانند. جهت تبیین عدم وجود نقش تعدیل‌گری قربانی کردن خود در رابطه دلبستگی اضطرابی و رضایت می‌توان به این اشاره کرد که از ویژگی‌های بارز اضطرابی‌ها تمایل به ایجاد صمیمیت و ترس از طرد است. این افراد جهت کاهش ترس رفتارهای جبرانی انجام می‌دهند مانند فداکاری به منظور کسب تایید شریک عاطفی. اگر این رفتارهای جبرانی وجود نداشته باشد وابستگی در رابطه بی‌معنی می‌شود و از طرفی تاکید بر ارجحیت

Naeem¹⁷
London & Inman¹⁸
Platts¹⁹

و سلامت روان افراد نسبت داد که باعث خنثی کردن اثر تعاملی متغیرها بر رضایت زناشویی شده است. در نهایت نتایج مطالعه در جهت تایید نقش تعدیل‌کنندگی متغیرهای خودخاموشی و تقسیم خود در رابطه دلبستگی اضطرابی و رضایت و متغیرهای قربانی کردن خود و خودخاموشی در رابطه دلبستگی اجتنابی و رضایت بیانگر این بود که رابطه انواع دلبستگی و رضایت در سطوح مختلف این متغیرها ثابت نیست.

مقایسه نقش تعدیل‌کننده ابعاد خودخاموش‌سازی

با در نظر گرفتن جنسیت

یافته‌های این پژوهش بیانگر این است که با توجه به جنسیت، ابعاد خودخاموش‌سازی نقش متفاوتی دارند. در واقع نقش تعدیل‌گری ابعاد خودخاموشی و تقسیم خود در مردان و ابعاد قربانی کردن خود و خودخاموشی در زنان معنادار شده است. از این رو می‌توان به جنسیت به عنوان دلیلی برای خودخاموش‌سازی اشاره کرد. به عقیده اوشر و پرز (2010) زنان جهت تطبیق با ساختار زن ایده‌آل و مردان به طور ذاتی خود را خاموش می‌کنند [23]. در نتیجه فداکاری در زنان ممکن است دلیل کاهش رضایت آن‌ها باشد اما در مردان ویژگی مثبت است. یافته‌های این مطالعه با مطالعه ویفن و همکاران (2007) هم‌جهت است. بر اساس آن گرایش مردان به بعد تقسیم خود ممکن است از دلایل معناداری نقش تعدیل‌گری در آن‌ها باشد [17]. به عقیده سویم و همکاران (2010) نقش‌های جنسیتی باعث رشد خودخاموش‌سازی در زنان می‌شود [18]. یکی از نیازهای اساسی زنان حفظ رابطه است که با رفتارهای فداکارانه و ارجحیت نیازهای شریک خود برای آن تلاش می‌کنند. از این رو می‌توان نقش‌های جنسیتی در زنان را از دلایل تبیین نقش تعدیل‌کنندگی قربانی کردن خود به حساب آورد. احمد و اقبال (2019) نشان دادند که نقش‌های جنسیتی با درک ظاهری در

[45]. در مطالعه ویفن و همکاران (2007) نیز به طور ویژه به اثر تقسیم خود بر افزایش تعارضات زناشویی اشاره شده است [17]. به منظور تبیین نقش تعدیل‌گری تقسیم خود در رابطه دلبستگی اضطرابی و رضایت می‌توان به نقش دلبستگی به عنوان عامل موثر بر رضایت اشاره کرد. از ویژگی برجسته اضطرابی‌ها، ترس از دست دادن است که با خودخاموش‌سازی رابطه دارد. به عقیده هارپر و همکاران (2006) افراد برای حفظ روابطشان نظرات خود را ابراز نمی‌کنند که منجر به فقدان خود می‌شود [46]. از این رو خودساختگی را به نمایش می‌گذارند که منجر به شکل‌گیری یک رابطه ساختگی نیز می‌شود و بر رضایت اثرگذار است. همچنین توسط نظریه ارتباط خود می‌توان این مسئله را در زنان تبیین کرد. بر اساس این نظریه در جوامع مردسالار، زنان جهت سازگاری با استانداردهای خارجی خود را خاموش می‌کنند که در نتیجه خود واقعی‌شان کم‌رنگ می‌شود. در مطالعه والر و همکاران (2002) نیز رابطه سرکوب‌خشم و نمایش خود ظاهری و باورهای بنیادین ناسالم به طور مثال نیاز بیش از اندازه به حمایت و ترس از طرد که از ویژگی اضطرابی‌هاست، بررسی شده است [47]. افزون بر این نتایج مطالعه در رابطه تقسیم خود و رضایت با مطالعه هارپر و همکاران (2006) هم‌جهت است [46]. از دلایلی که افراد نیازهایشان را سرکوب می‌کنند؛ ترس از آسیب به روابط بین‌فردی است که بر سلامت روانشان اثر می‌گذارد. این سرکوب احساسات منجر به ایجاد خود ظاهری در افراد می‌شود که آن‌ها را نسبت به انواع مشکلات بین‌فردی آسیب‌پذیر می‌کند. در حقیقت اجتنابی‌ها، با هدف ایجاد فاصله عاطفی بین خود و شریک احساسی برای دفع آسیب‌های بین‌فردی خود را خاموش می‌کنند که کاهش رضایت را به دنبال دارد اما تقسیم خود در افراد با اثرگذاری بر سلامت روان و ایجاد اختلالات خلقی منجر به کاهش رضایت می‌گردد. در پایان نتیجه به دست آمده را می‌توان به مشکلات اضطرابی

روابط زوجین پرخطر می‌شوند. درمانگران نیز از طریق تغییر دلبستگی می‌توانند بر میزان رضایت اثر بگذارند. از طرفی رضایت بر عملکرد مطلوب خانواده و سلامت آن تاثیر دارد از این‌رو بررسی دلبستگی و خودخاموش‌سازی زوجین پیشنهاد می‌شود. از طرفی محدودیت‌هایی نیز بر نتایج مطالعه تاثیر داشته‌اند از جمله تعداد زیاد سوالات پرسش‌نامه‌ها که منجر به افزایش زمان پاسخ و خستگی آزمودنی‌ها شده‌اند. همچنین فقط از پرسش‌نامه به عنوان ابزار استفاده شده است که نوعی ابزار خودسنجی است. از این‌رو امکان دارد آزمودنی‌ها گاهی پاسخ‌های غیردقیقی داده باشند. از طرفی توسط پرسش‌نامه تجارب مربوط به روابط نزدیک تنها سنجش ابعاد اضطراب و اجتناب امکان‌پذیر است در نتیجه بهتر است در سنجش دلبستگی از سایر پرسش‌نامه‌های موجود استفاده شود. همچنین در این مطالعه به منظور بیشتر بودن واریانس و تحلیل سنین مختلف، اثر سن بررسی نشده است. علاوه بر این پژوهشگر پس از بررسی پیشینه و انجام مطالعه حاضر موضوعاتی را برای سایر پژوهشگران پیشنهاد می‌نماید که عبارتند از اجرا پژوهش در فرهنگ‌های مختلف و مقایسه یافته‌های آن‌ها زیرا فرهنگ اهمیت به سزایی در میزان خودخاموش‌سازی دارد. همچنین انجام پژوهش در گروه‌های مختلف سنی به کسب یافته‌های دقیق‌تر کمک می‌کند. نهایتاً با در نظر گرفتن ارتباط افسردگی با خودخاموش‌سازی پیشنهاد می‌شود رابطه این متغیرها در گروه‌های افراد دارای اختلال افسردگی و بدون این اختلال بررسی شود.

منابع.

- 1- باقری ز، صمصام شریعت م. اثربخشی درمان شناختی رفتاری بر صمیمیت و رضایت زناشویی در زنان خیانت دیده. کنفرانس بین‌المللی روان‌شناسی علوم تربیتی و رفتاری. 1395.

زنان نیز ارتباط دارند ولی درک ظاهری در آن‌ها همراه با کاهش عزت نفس و ایجاد نشانه‌های افسردگی و فاصله از شریک احساسی است از این‌رو می‌تواند دلیلی برای عدم وجود نقش تعدیل‌کنندگی باشد [26]. سرانجام به عقیده جک و علی (2010) خودخاموش‌سازی در زنان برخلاف مردان اغلب با نشانه‌های افسردگی همراه است در نتیجه اختلالات بالینی می‌تواند از عوامل تاثیرگذار در زنان باشد [48]. علاوه بر این وگنر و همکاران (2020) نشان دادند که جنسیت نقش به‌سزایی در رابطه دلبستگی ناایمن و رضایت زوجین دارد به طوری که مردان اضطرابی و زنان اجتنابی رضایت کمتری از روابطشان گزارش می‌کنند. در تبیین این موضوع می‌توان به نقش تعدیل‌گری خودخاموشی اشاره کرد [39]. در کل نظریه دلبستگی از چارچوب‌های اصلی جهت پژوهش در روابط عاشقانه است زیرا جوانب مختلف رشد و حفظ و نابودی رابطه را گزارش می‌کند. از طرفی خودخاموش‌سازی، طرحواره شناختی برای حفظ روابط است که گاهی باعث آسیب به آن می‌شود. در واقع دلبستگی اضطرابی باعث ترس از طرد و تلاش برای حفظ رابطه می‌شود. مطالعات نشان داده‌اند که افرادی با ترس از طرد برای حفظ رابطه دست به خودخاموش‌سازی می‌زنند. از این‌رو خودخاموش‌سازی وسیله‌ای برای حفظ روابط است که کاهش رضایت افراد هزینه آن است. از طرفی دلبستگی اجتنابی باعث تلاش جهت استقلال و حفظ فاصله عاطفی به وسیله محدود کردن عواطف می‌شود. در نهایت خودخاموش‌سازی باعث طرد می‌شود و بر رضایت اثر می‌گذارد.

در سطح نظری نتایج مطالعه باعث شناخت اثر دلبستگی و خودخاموش‌سازی در میزان رضایت می‌شود. همچنین در سطح عملی فرصتی برای طراحی مداخلات بالینی زوج‌درمانگران به وجود می‌آورند که به وسیله درمان‌های مبتنی بر شناخت و کاهش خودخاموش‌سازی باعث افزایش رضایت در

زناشویی. *روانشناسی معاصر*، 1393؛ 9 (1): 43-

54

11- Young S K. Self-silencing as a mediator and moderator of adult attachment and disordered eating attitudes ". *Retrospective Theses and Dissertations*. 2006; 867.

12- Knoke J, Burau J, Roehrl B. Attachment Styles, Loneliness, Quality, and Stability of Marital Relationships. *Journal of Divorce & Remarriage*. 2010; 51(5): 310-325.

13- Huang CY, Sirikantraporn S, Pichayayothin NB, Turner-Cobb JM. Parental Attachment, Adult-Child Romantic Attachment, and Marital Satisfaction: An Examination of Cultural Context in Taiwanese and Thai Heterosexual Couples. *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 2020; 17(3): 692.

14- جرجندی ع، دستوری م، جرجندی ز. بررسی

رابطه‌ی سبک‌های دلبستگی با رضایت زناشویی

دانشجویان. *کنفرانس سالانه رویکردهای نوین*

پژوهشی در علوم انسانی، تهران. 1394.

15- زرندی ع، رضایی ع. الگوی رضایت زناشویی بر

پایه دلبستگی: نقش میانجی‌گری ترس از

صمیمیت و مولفه‌های همدلی. *ششمین کنگره*

انجمن روانشناسی ایران، تهران. 1396.

16- Wiebe SA, Johnson SM, Lafontaine MF, Burgess Moser M, Dalgleish TL, Tasca GA. Two-Year Follow-up Outcomes in Emotionally Focused Couple Therapy: An Investigation of Relationship Satisfaction and Attachment Trajectories. *Journal of Marital and Family Therapy*. 2016; 43(2): 227-244.

17- Whiffen, VE, Foot ML, Thompson, JM. Self-silencing mediates the link between marital conflict and depression. *Journal of Social and Personal Relationships*. 2007; 24(6): 993-1006.

18- Swim, JK, Eyssell KM, Murdoch EQ, Ferguson MJ. Self-Silencing to Sexism. *Journal of Social Issues*. 2010; 66(3): 493-507.

19- Jack DC, Dill D. The Silencing the Self Scale: Schemas of Intimacy Associated With Depression in Women. *Psychology of Women Quarterly*. 1992; 16(1): 97-106.

20- Hurst RJ, Beesley D. Perceived Sexism, Self-Silencing, and Psychological Distress in College Women. *Sex Roles*. 2012; 68(5-6): 311-320.

21- Shulman S, Norona JC, Scharf M, Ziv I, Welsh DP. Changes in Self-Silencing From Adolescence to Emerging Adulthood and Associations With Relationship Quality and

2- رحیم‌نهاد ز، دهقان ز، نورمحمدی س. بررسی

رابطه سبک‌های دلبستگی با تعارضات زناشویی

و روابط فرازناشویی در زوج‌های مراجعه‌کننده به

خانه‌های سلامت شهر تهران. *کنگره ملی*

آسیب‌شناسی خانواده. 1393.

3- فاضل ا، حق‌شناس ح، کشاورز ز. قدرت

پیش‌بینی ویژگی‌های شخصیتی و سبک زندگی

بر رضایت‌مندی زوجی زنان پرستار شهر شیراز.

فصلنامه علمی پژوهشی زن و جامعه. 1390؛ 2

(7): 163-139.

4- عباسی ل، آزادفلاح پ، فتحی آشتیانی ع،

فراهانی ح. ارتباط بین ابعاد روابط موضوعی و

رضایت زناشویی. *روانشناسی بالینی و شخصیت*.

1400؛ 19 (1): 92-81.

5- قاضیان م، بشارت م، رضازاده س. رابطه بین

سبک‌های دلبستگی و سازگاری زوجین با توجه

به نقش تعدیل‌کننده مزاج عاطفی. *پژوهش‌های*

کاربردی روانشناختی (روانشناسی و علوم

تربیتی). 1398؛ 10 (1): 61-43.

6- اسدزاده ن، ممبینی الف، بریچه بریعی ه.

سبک‌های دلبستگی و رضایت زناشویی در

دانشجویان زن و مرد. *ششمین کنگره انجمن*

روانشناسی ایران، تهران. 1396.

7- نوروزی س. رابطه سبک‌های دلبستگی

بزرگسالان و رضایت زناشویی با واسطه‌گری

ناگویی هیجانی. 1394.

8- Kawamoto T. The moderating role of attachment style on the relationship between self-concept clarity and self-esteem. *Personality and Individual Differences*. 2020; 152, 109604.

9- Johnson S M, Makinen J A, Millikin J W. Attachment injuries in couple relationships: a new perspective on impasses in couples therapy. *Journal of marital and family therapy*. 2001; 27(2), 145-155.

10- خجسته مهر ر، احمدی میلادی م، سودانی م.

نقش تعدیل‌کننده تعهد دینی در رابطه بین

سبک‌های دلبستگی ناایمن و صمیمیت

- 31- پناغی ل، ملکی ق، ذبیح‌زاده ع، پشت‌مشهدی م، سلطانی‌نژاد ز. روانی، پایایی و ساختار عاملی مقیاس تجارب مربوط به روابط نزدیک (ECR). *مجله روانپزشکی و روانشناسی بالینی ایران*. 1392; 19 (4): 305-313.
- 32- شکرکن ح، خجسته مهر غ، عطاری ی، شهینی بیلاق، م. بررسی ویژگی‌های شخصیتی، مهارت‌های اجتماعی، سبک‌های دلبستگی و ویژگی‌های جمعیت شناختی به عنوان پیش بین‌های موفقیت و شکست رابطه زناشویی در زوج‌های متقاضی طلاق و عادی در اهواز. *مجله علوم تربیتی و روانشناسی*. 1385; 13 (1): 1-30.
- 33- حمیدی ف. بررسی رابطه سبک‌های دلبستگی با رضایتمندی زناشویی در دانشجویان متأهل دبیری. *فصلنامه خانواده‌پژوهی*. 1386; سال سوم، شماره 9.
- 34- رجایی ع، نیری م، صداقتی ش. سبک‌های مختلف دلبستگی و رضایتمندی زناشویی. *فصلنامه روانشناسان ایرانی*. 1386; سال سوم، شماره 12.
- 35- عطاری ی، عباسی سرچشمه الف، مهرابی‌زاده هنرمند، م. بررسی روابط ساده و چندگانه نگرش مذهبی، خوش‌بینی و سبک دلبستگی با رضایت زناشویی در دانشجویان مرد متأهل دانشگاه شهید چمران اهواز. *مجله علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز*. 1385; دوره سوم، سال 13، شماره 1، صفحات 93-110.
- 36- افشاری ز، موتابی ف، پناغی ل. نقش واسطه‌ای روانسازهای ناسازگار اولیه در رابطه بین سبک‌های دلبستگی و رضایت زناشویی. *روانشناسی خانواده*. 1394; 2 (1): 59-70.
- 37- Patrick S, Sells JN, Giordano FG, Tollerud TR. Intimacy, differentiation, and personality variables as predictors of marital satisfaction. *The Family Journal*. 2007; 15(4): 359-367.
- Coping With Relationship Stressors. *Journal of Relationships Research*. 2018; 1-8.
- 22- Little KC, Deborah P, Welsh ND, Rachel MH. "Brief Report: "I Can't Talk About It:" Sexuality And Self-silencing As Interactive Predictors Of Depressive Symptoms In Adolescent Dating Couples. *Journal Of Adolescence*. 2011; 34(4): 789-794.
- 23- Ussher JM, Perz J. Gender Differences in Self-Silencing and Psychological Distress in Informal Cancer Carers. *Psychology of Women Quarterly*. 2010; 34(2): 228-242.
- 24- Cramer KM, Thoms N. Factor structure of the Silencing the Self Scale in women and men. *Personality and Individual Differences*. 2003; 35(3): 525-535.
- 25- Besser A, Flett GL, Davis RA. Self-criticism, dependency, silencing the self, and loneliness: a test of a mediational model. *Personality and Individual Differences*. 2003; 35(8): 1735-1752.
- 26- Ahmed F, Iqbal H. Self-Silencing and Marital Adjustment in Women With and Without Depression. *Pakistan Journal of Psychological Research*. 2019; 34(2): 311-330.
- 27- منصوری ن، کیمیایی س ع، مشهدی ع، منصوری ا. اثربخشی زوج‌درمانی خودتنظیمی بر رضایت زناشویی، سبک‌های هویت و حل مسئله خانواده. *روانشناسی بالینی و شخصیت*. 1395; 14 (1): 51-60.
- 28- سپهوند ت، رسول زاده طباطبایی س، بشارت م، الهیاری ع. مقایسه مدل زوج‌درمانگری تلفیقی مبتنی بر خودتنظیم‌گری - دلبستگی با مدل غنی‌سازی زناشویی انریچ در افزایش رضایت زناشویی و بهزیستی روان شناختی زوجین. *روانشناسی معاصر*. 1393; 9 (1): 55-70.
- 29- رجبی غ، ملک محمدی ف، امان‌الهی فر ع، سودانی م. خودانتقادی، جهت‌گیری مذهبی درونی، افسردگی و احساس تنهایی با میانجی‌گری خودخاموشی در دانشجویان درگیر رابطه‌ی رمانتیک: یک مدل تحلیل مسیر. *مجله اصول بهداشت روانی*. 1394; 17 (6): 284-291.
- 30- Fraley RC, Waller NG, Brennan KA. An item response theory analysis of self-report measures of adult attachment. *Journal of Personality and Social Psychology*. 2000; 78(2): 350-365.

- 38- Kane H, Jaremka L, Gichard A, Ford M, Collins N, Feeney B. Feeling supported and feeling satisfied: How one partner's attachment style predicts the other partner's relationship experiences.2007.
- 39- Wagner SA, Mattson RE, Davila J, Johnson MD, Cameron NM. Touch me just enough: The intersection of adult attachment, intimate touch, and marital satisfaction. *Journal of Social and Personal Relationships*.2020; 026540752091079.
- 40- Harper MS, Welsh DP. Keeping quiet: Self-silencing and its association with relational and individual functioning among adolescent romantic couples. *Journal of Social and Personal Relationships*.2007; 24(1): 99–116.
- 41- Shouse SH, Nilsson J. Self-silencing, emotional awareness, and eating behaviors in college women. *Psychology of Women Quarterly*.2011; 35(3): 451–457.
- 42- Naeem B, Aqeel M, Santos Z. Marital Conflict, Self-Silencing, Dissociation, and Depression in Married Madrassa and Non-Madrassa Women: A Multilevel Mediating Model .*Nature-Nurture Journal of Psychology*.2021 1(2): 1-11.
- 43- Inman, EM, London B. Self-silencing Mediates the Relationship Between Rejection Sensitivity and Intimate Partner Violence. *Journal of Interpersonal Violence*.2021.
- 44- Thompson JM. Silencing The Self. *Psychology of Women Quarterly*.1995; 19(3): 337–353.
- 45- Platts H, Tyson M, Mason O. Adult attachment style and core beliefs: Are they linked?. *Clinical Psychology & Psychotherapy*.2002; 9(5): 332–348.
- 46- Harper MS, Dickson JW, Welsh DP. Self-Silencing and Rejection Sensitivity in Adolescent Romantic Relationships. *Journal of Youth and Adolescence*.2006; 35(3): 435–443.
- 47- Waller G, Babbs M, Milligan R, Meyer C, Ohanian V, Leung N. Anger and core beliefs in the eating disorders. *International Journal of Eating Disorders*.2002; 34: 118-124.
- 48- Jack DC, Ali A. Introduction: Culture, Self-Silencing, and Depression: A Contextual-Relational Perspective. *In Silencing the Self Across Cultures: Depression and Gender in the Social World: Depression and gender in the social world Oxford University Press*.2010.